

Motion om nya mobilitetslösningar i trafikavtal

Motion av Dennis Wedin (M)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Lars Strömgren

Sammanfattning av ärendet

Dennis Wedin (M) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen föreslås att trafiknämnden ges i uppdrag att inleda ett särskilt samarbete mellan Stockholms stad och Region Stockholm i syfte att införa ett nytt och långsiktigt hyrcykelsystem integrerat med kollektivtrafiken.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Cykelfrämjandet och Nordic Micromobility Association.

Cykelfrämjandet har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till motionens intention om att öka stockholmarnas möjlighet att resa hållbart. I stadens budget för 2025 anges att trafiknämnden ska ta fram en möjlig utformning av ett framtida lånecykelsystem och kontoret anser därmed att trafiknämnden redan har ett uppdrag att arbeta med frågan.

Trafiknämnden anför att hållbart resande kan gynnas av ett väl fungerande hyrcykelsystem. Trafikkontoret kommer inom uppdraget i budget för Stockholms stad 2025 arbeta med att ta fram en möjlig utformning av ett framtida lånecykelsystem.

Farsta stadsdelsnämnd ser positivt på möjligheten att förenkla möjligheterna att hyra cyklar inom samma system som SL och kollektivtrafiken. Ett bokningssystem som underlättar för resenärer att använda cykel som transportmedel minskar belastningen, och kan innebära att fler platser inom kollektivtrafiken frigörs.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är positiv till hyrcyklar som ett komplement till och integrerat med kollektivtrafiken, för att skapa nya klimatsmarta mobilitetslösningar. För att det ska fungera bra är det dock viktigt att de hämtas och lämnas på bestämda platser.

Södermalms stadsdelsnämnd anser att förslag som främjar hälsosamma och klimatsmarta transportsätt är lämpliga att utreda. En utredning av motionens förslag kan visa om det är lämpligt att realisera det utifrån bland annat ett ekonomiskt, logistiskt och juridiskt perspektiv.

Nordic Mobility Association vill betona att det bör prioriteras att skapa en plattform där privata aktörer kan frodas, snarare än att investera i någon ny form av offentligt system som kanske inte svarar mot Stockholms invånares faktiska behov.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Den rödgröna majoritetens vision är en levande stad och ett hållbart transportsystem. För att uppnå detta behöver vi förbättra möjligheten för fler att kunna cykla i hela staden.

Vi har därför fattat beslut om att sänka taxan för låncyklar och höja taket för antal låncyklar. Det har visat sig att nuvarande taxa är för högt satt för att det ska vara intressant för aktörer att ställa ut cyklar. Därför är det motiverat att sänka taxan, eftersom den ska baseras på nyttjarens fördel av platsen.

En enig trafiknämnd har ställt sig bakom beslutet om att sänka taxan för låncyklar vilket är glädjande och bärddar för att arbetet kan fortsätta i samförstånd över blockgränserna. Sänkningen av taxan för låncyklar är ett första steg i att pröva hur det fungerar och vi avvaktar därför med en upphandling av låncyklar enligt det som efterfrågas i motionen.

Bilaga

Motion av Dennis Wedin (M) om nya mobilitetslösningar i kollektivavtal, dnr KS 2024/923-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Dennis Wedin (M) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra

Det behöver bli enklare att ta sig fram i Stockholm. Just därför är det glädjande att flera av remissinstanserna ställer sig positiva till vår motion. Det är i sammanhanget

härnadsväckande att vänsterstyret har avfärdat att gå fram med ett nytt låncykelsystem.

Stockholms stad behöver lära av sina misstag och inspireras av städer som gör det bättre. Haveriet som innebar farliga hyrcyklar och stora, finansiella risker får inte upprepas – ett kommande hyrcykelsystem behöver vara betydligt bättre. Men ambitionerna behöver ställas högre än att enbart erbjuda ett användarvänligt hyrcykelsystem. För att underlätta vardagen för alla de som reser inom och till Stockholm behöver det bli enklare att kombinera olika transportsätt – exempelvis cykeln och kollektivtrafiken. Det skulle möjliggöra ett mer effektivt och hållbart resande - inte minst för de stockholmarna som ser en möjlighet i att cykelpendla.

Moderaterna vill därför möjliggöra ett mer hållbart, effektivt och tryggt resande genom att integrera ett framtida hyrcykelsystem i SL-appen. Med samma app och abonnemang ska du kunna cykla och åka buss eller tunnelbana. Detta skulle bli enklare att använda och ha ett större användningsområde än det tidigare systemet. Genom att integrera de två i ett och samma system kan vi undvika fler haverier och i stället underlätta och låta stockholmarna få njuta av sitt resande, vare sig det sker med cykel eller med buss.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 23 april 2025

Anders Österberg
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Sophia Granswed Baat (alla M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Dennis Wedin (M) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionären vill utveckla kollektivtrafiken genom att införa en mobilitetslösning med ett hyrcykelsystem inom ramen för SL:s verksamhet. Motionären menar att gränssnitt skulle rivas mellan olika trafikslag och kollektivtrafiken stärkas som nav för mobilitet och resande både i och till Stockholms stad. I motionen föreslås att trafiknämnden ges i uppdrag att inleda ett särskilt samarbete mellan Stockholms stad och Region Stockholm i syfte att införa ett nytt och långsiktigt hyrcykelsystem integrerat med kollektivtrafiken.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Cykelfrämjandet och Nordic Micromobility Association.

Cykelfrämjandet har inte inkommit med svar.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret	4
Trafiknämnden	5
Farsta stadsdelsnämnd	5
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd.....	6
Södermalms stadsdelsnämnd	6
Nordic Micromobility Association	7
Reservationer m.m.	9

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 december 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till motionens intention om att öka stockholmarnas möjlighet att resa hållbart. Stockholms stads framkomlighetsstrategi slår fast att en större andel resor ska ske med kollektivtrafik, cykel eller till fots. I stadens budget för 2025 anges att trafiknämnden ska ta fram en möjlig utformning av ett framtida låncykelsystem. Stadsledningskontoret anser därmed att trafiknämnden redan har ett uppdrag att arbeta med frågan.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Motion om nya mobilitetslösningar i trafikavtal besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2024 följande.

Trafiknämnden godkänner trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M) se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret ställer sig positivt till motionens intention om att öka stockholmarnas möjlighet att resa hållbart. Stockholms stads framkomlighetsstrategi slår fast att en större andel resor ska ske med kollektivtrafik, cykel eller till fots.

Det övergripande målet i den regionala cykelplanen (Regional cykelplan för Stockholms län, reviderad 2021) är att till 2030 ska cykelresorna utgöra 20 procent av alla resor i länet. Detta mål är även ett av delmålen i den regionala utvecklingsplanen RUF 2050. I Stockholms stads cykelplan, som antogs i kommunfullmäktige 2013 och reviderades 2022, är målet att andelen av stockholmarnas resor som sker med cykel ska vara minst 25 procent år 2040.

Kontoret känner väl till exempel från Paris som nämns i motionen och instämmer i att dessa är inspirerande. Trafikkontoret strävar efter att ligga i framkant och vara en förebild för svenska kommuner inom mikromobilitet. Kontoret vill också främja utvecklingen av moderna elsparkcyklar och cyklar samt driva på innovation och teknisk utveckling.

Ett hållbart resande kan gynnas av ett väl fungerande hyrcykelsystem. Kontoret kommer inom uppdraget till trafiknämnden i budget för Stockholms stad 2025 arbeta med att ta fram en möjlig utformning av ett framtida lånecykelsystem.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2024 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av en motion från Dennis Wedin, Moderaterna, om nya mobilitetslösningar i trafikavtal.

Reservation av Olof Peterson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 20 oktober 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på möjligheten att förenkla möjligheterna att hyra cyklar inom samma system som SL och kollektivtrafiken. Ett bokningssystem som underlättar för resenärer att använda cykel som transportmedel minskar belastningen, och kan innebära att fler platser inom kollektivtrafiken frigörs. Detta kan i sin tur göra kollektivtrafiken mer attraktiv för de som idag väljer bilen som transportmedel.

Ett medskick är att trafiksäkerhets- och miljöfrågor hanteras inom ett framtida integrerat mobilitetssystem så att cykelvägar är tillgängliga i hela staden och med säkra återlämningsrutiner så inte cyklar dumpas i natur- och stadsmiljö.

Förvaltningen bedömer att en förenklad och ökad tillgänglighet att hyra cykel gör cykeln som ett mer attraktivt färdmedel och bidrar till stadens miljömål.

Förvaltningen bedömer att remissen berör alla individer och grupper oberoende av kön och att det inte finns några särskilda jämställdhetsaspekter som är relevanta att lyfta.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 december 2024 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till hyrcyklar som ett komplement till och integrerat med kollektivtrafiken, för att skapa nya klimatsmarta mobilitetslösningar. För att det ska fungera bra är det dock viktigt att de hämtas och lämnas på bestämda platser.

Tidigare har det varit problem för parkdriften att hyrcyklar, men framför allt elsparkcyklar, har lämnats på platser där de skapar hinder och upplevdes förfulande. Exempelvis på trottoarer, parkvägar, cykelbanor, och i park- och naturmark. Det bör därför finnas starka incitament för användarna i ett nytt system, att lämna tillbaka cyklarna på avsedda platser.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2024 följande.

Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Jonas Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Erik Ehre (KD), se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Södermalms stadsdelsförvaltning ställer sig positivt till motionens intention om att öka stockholmarnas möjlighet att resa hållbart. Stockholms stads framkomlighetsstrategi slår fast att en större andel resor ska ske med kollektivtrafik, cykel eller till fots.

Stadsdelsförvaltningen anser att förslag som främjar hälsosamma och klimatsmarta transportsätt är lämpliga att utreda. En utredning av just motionens förslag kan visa om det är lämpligt att realisera det utifrån bland annat ett ekonomiskt, logistiskt och juridiskt perspektiv. Utredningen kan också väga förslaget mot nyligen genomförda transportförändringar inom staden och länet, som exempelvis bussars minskade turtäthet och nedlagda busslinjer.

Förvaltningen anser också, oavsett vilket typ av hyrcykelsystem som driftsätts i staden, att det ska vara lätt att parkera rätt. Felparkerade cyklar ger ett skräpigt och stökigt intryck i stadsmiljön. Dessutom kan dessa cyklar utgöra en fara för personer med synnedsättning.

Förvaltningen uppfattar inte att förslaget ger direkta eller indirekta konsekvenser för barn då förvaltningen förmodar att ett hyrcykelsystem främst vänder sig till vuxna. Förvaltningen bedömer förslaget som könsneutralt och därför görs ingen vidare jämställdhetsanalys.

Nordic Micromobility Association

Nordic Micromobility Associations yttrande daterat den 23 december 2024 har i huvudsak följande lydelse.

På uppdrag av Nordic Micro Mobility Association (NMA) vill vi tacka borgarrådet Wedin för motionen och för att ta upp detta viktiga ämne om mobilitetslösningar i Stockholm. Det är avgörande att vi ständigt arbetar för att förbättra transportalternativen för Stockholms invånare och främja hållbara alternativ.

Vi anser dock att ett nytt system för låncyklar i den föreslagna formen inte är nödvändigt. För närvarande finns det ingen aktör som erbjuder elcyklar i Stockholm, men vi tror att det kan ändras om rätt förutsättningar skapas. För att privata aktörer effektivt ska kunna introducera och erbjuda elcyklar i staden krävs följande:

- Ett tillräckligt antal tillåtna fordon per aktör: Genom att säkerställa en rimlig kvot för tillåtna fordon kan vi främja mångfald av tjänster och öka tillgängligheten för Stockholms invånare.
- Inga avgifter: De avgifter som begränsar nuvarande och potentiella aktörer utgör ett betydande hinder för elsparkcyklar, men särskilt för elcyklar som har höga driftkostnader. Genom att ta bort dessa avgifter kan vi skapa en mer dynamisk och konkurrenskraftig marknad för elcyklar.
- Samma täta parkeringsinfrastruktur som används av elsparkcyklar: För att underlätta användningen av elcyklar är det avgörande att vi tillhandahåller en välfungerande

parkeringsinfrastruktur, inklusive alla befintliga cykelställ och de dedikerade platser som redan gjorts tillgängliga.

Genom att fokusera på dessa åtgärder kan vi möjliggöra en effektiv introduktion av elcyklar i Stockholm och stärka stadens mobilitetslösningar utan behov av ett nytt system för låncyklar. Detta skulle också bidra till att förbättra Stockholms konkurrenskraft och stödja våra gemensamma klimatmål.

Sammanfattningsvis vill vi betona att vi bör prioritera att skapa en plattform där privata aktörer kan frodas, snarare än att investera i någon ny form av offentligt system som kanske inte svarar mot Stockholms invånares faktiska behov. Därför föreslår NMA att kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservationer m.m.

Trafiknämnden

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M)

Samtliga ledamöter för (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag att tillstyrka motionen, samt att därutöver anföra följande.

Det måste bli enklare att ta sig fram i Stockholm. Då behöver kollektivtrafiken till och inom Stockholm fungera bättre och smidigare. Därför är det glädjande att trafikkontoret ställer sig positiva till motionens intentioner.

Stockholms stad behöver lära av sina misstag och inspireras av städer som gör det bättre. Haveriet som innebar farliga hyrcyklar och stora, finansiella risker får inte upprepas – ett kommande hyrcykelsystem behöver vara betydligt bättre.

Men ambitionerna behöver ställas högre än att enbart erbjuda ett användarvänligt hyrcykelsystem. För att underlätta vardagen för alla de som reser inom och till Stockholm behöver det bli enklare att kombinera olika transportsätt – exempelvis cykeln och kollektivtrafiken. Det skulle möjliggöra ett mer effektivt och hållbart resande - inte minst för de stockholmare som ser en möjlighet i att cykelpendla.

Moderaterna vill därför möjliggöra ett mer hållbart, effektivt och tryggt resande genom att integrera ett framtida hyrcykelsystem i SL-appen. Med samma app och abonnemang ska du kunna cykla och åka buss eller tunnelbana. Detta skulle bli enklare att använda och ha ett större användningsområde än det tidigare systemet. Genom att integrera de två i ett och samma system kan vi undvika fler haverier och i stället underlätta och låta stockholmarna få njuta av sitt resande, vare sig det sker med cykel eller med buss.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation av Olof Peterson m.fl. (M)

Olof Peterson m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut att tillstyrka motionen och därutöver anföra följande.

Det måste bli enklare att ta sig fram i Stockholm. Då behöver kollektivtrafiken till och inom Stockholm fungera bättre och smidigare. Därför är det glädjande att Farstas stadsdelsförvaltning ställer sig positiva till motionens intentioner.

Stockholms stad behöver lära av sina misstag och inspireras av städer som gör det bättre. Haveriet som innebar farliga hyrcyklar och stora, finansiella risker får inte upprepas – ett kommande hyrcykelsystem behöver vara betydligt bättre.

Men ambitionerna behöver ställas högre än att enbart erbjuda ett användarvänligt hyrcykelsystem. För att underlätta vardagen för alla de som reser inom och till Stockholm behöver det bli enklare att kombinera olika transportsätt – exempelvis cykeln och kollektivtrafiken. Det skulle möjliggöra ett mer effektivt och hållbart resande – inte minst för de stockholmare som ser en möjlighet i att cykelpendla.

Moderaterna vill därför möjliggöra ett mer hållbart, effektivt och tryggt resande genom att integrera ett framtida hyrcykelsystem i SL-appen. Med samma app och abonnemang ska du kunna cykla och åka buss eller tunnelbana. Detta skulle bli enklare att använda och ha ett större användningsområde än det tidigare systemet. Genom att integrera de två i ett och samma system kan vi undvika fler haverier och i stället underlätta och låta stockholmarna få njuta av sitt resande, vare sig det sker med cykel eller med buss.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M)

Johan Nilsson m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag att tillstyrka motionen och därutöver anförde.

Det måste bli enklare att ta sig fram i Stockholm. Då behöver kollektivtrafiken till och inom Stockholm fungera bättre och smidigare. Därför är det glädjande att Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning ställer sig positiva till motionens intentioner.

Stockholms stad behöver lära av sina misstag och inspireras av städer som gör det bättre. Haveriet som innebar farliga hyrcyklar och stora, finansiella risker får inte upprepas – ett kommande hyrcykelsystem behöver vara betydligt bättre.

Men ambitionerna behöver ställas högre än att enbart erbjuda ett användarvänligt hyrcykelsystem. För att underlätta vardagen för alla de som reser inom och till Stockholm behöver det bli enklare att kombinera olika transportsätt – exempelvis cykeln och kollektivtrafiken. Det skulle möjliggöra ett mer effektivt och hållbart resande – inte minst för de stockholmare som ser en möjlighet i att cykelpendla.

Moderaterna vill därför möjliggöra ett mer hållbart, effektivt och tryggt resande genom att integrera ett framtida hyrcykelsystem i SL-appen. Med samma app och abonnemang ska du kunna cykla och åka buss eller tunnelbana. Detta skulle bli enklare att använda och ha ett större användningsområde än det tidigare systemet. Genom att integrera de två i ett och samma system kan vi undvika fler haverier och i stället underlätta och låta stockholmarna få njuta av sitt resande, vare sig det sker med cykel eller med buss.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Jonas Nilsson m.fl. (M)

Att bifalla motionen.

Ersättaryttrande av Erik Ehre (KD)

Kristdemokraterna anser att Dennis Wedin (M) lyfter bra idéer för att främja kollektivtrafiken i Stockholm. Att integrera hyrcykelsystem med resterande kollektivtrafik och därmed göra det lättare för stadens invånare att åka kollektivt ser vi flera fördelar med. Det är i linje med vår politik där vi tidigare bl.a. drivit frågan om att engångsbiljetter automatiskt ska kunna omvandlas till t ex månadskort när viss summa dragits. Att underlätta för lokaltrafikkonsumtioner hjälper hundratusentals Stockholmare och gör Stockholm mer grön och turistvänlig. KD delar även motionärens inställning att vi måste säkerställa god ordning för parkering av hyrcyklar.